

Karta przedmiotu

Pedagogika

studia pierwszego stopnia

Przedmiot: Literatura dla dzieci i młodzieży		Kod przedmiotu:	
Przedmiot w języku angielskim: About Children's Literature			
Typ przedmiotu/modułu: Obowiązkowy ☒ obieralny ☐			
Rok: II	Semestr: czwarty		
Rodzaj zajęć		Liczba godzin:	
Ćwiczenia		15	
Liczba punktów ECTS:		1	

Cel przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z kanonem polskiej i światowej literatury dla dzieci, z naciskiem na wyznaczniki genologiczne „literatury dla dzieci” i „literatury dziecięcej”.
C2	Kształcenie umiejętności analizy i interpretacji tekstów literackich (znajomość archetypów literatury dziecięcej, elementów genologii).
C3	Przygotowanie studentów do kierowania procesem edukacji poprzez kształcenie kompetencji kulturowych niezbędnych do podejmowania działań dydaktyczno-wychowawczych w procesie edukacyjnym, z uwzględnieniem biblioterapii.

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji

1	Podstawowa wiedza z zakresu kanonu literatury dla dzieci w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.
2	Umiejętność czytania ze zrozumieniem, jako podstawa analizy i interpretacji dzieła literackiego.
3	Gotowość do pracy związanej ze zdobywaniem i zgłębianiem wiedzy na temat literatury dla dzieci i biblioterapii.

Efekty kształcenia

	W zakresie wiedzy:
EKW1	Zna kluczowe utwory kanonu literatury dziecięcej uwzględnione w podstawie programowej oraz pozycje najnowszej literatury dla dzieci.
	W zakresie umiejętności:
EKU1	Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje składowe elementy dzieła literackiego do budowania ciekawych scenariuszy zajęć biblioterapeutycznych.
	W zakresie kompetencji społecznych:
EKK1	Angażuje się w śledzenie aktualności i zmian w literaturze dla dzieci. Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz konieczności prowadzenia zindywidualizowanego działania pedagogicznego i biblioterapeutycznego w odniesieniu do konkretnej grupy dzieci (m.in. też dla tych o specjalnych potrzebach edukacyjnych).

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – ćwiczenia		
	Treści programowe	Liczba godzin
ĆW1	Definicja - „literatura dla dzieci” a „literatura dziecięca” (R. Waksmund, A. Baluch, J. Cieślowski, G. Leszczyński).	1

	Oddziaływanie estetyczne, funkcje wychowawcze i poznawcze, kształtowanie postaw, wzorów osobowych i wrażliwości emocjonalnej.	
ĆW2,3	Baśń i jej funkcje – kompensacyjna, terapeutyczna (wyładowanie myśli), ludyczna, estetyczna. Praktyczna analiza i interpretacja tekstów literackich.	2
ĆW4,5	Baśnie polskie, klechdy, legendy i podania. Aspekt patriotyczny i religijny tekstów dla dzieci.	2
ĆW6	Nieśmiertelna klasyka literacka w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.	1
ĆW7	Komiks i baśń nowoczesna XX w. (tzw. miejska) - nowi bohaterowie, kreacja świata przedstawionego, zabiegi adaptacyjne.	1
ĆW8	W świecie poezji dla dzieci.	2
ĆW9, 10	Najnowsza literatura dla dzieci a kompetencje czytelnicze dzieci w wieku wczesnoszkolnym.	2
ĆW11,12	Dziecko jako bohater literacki. Planowanie działań dydaktycznych i biblioterapeutycznych.	1
ĆW13	Rola tekstów literackich dla dzieci w biblioterapii.	1
ĆW14	Terapeutyczny wymiar tekstów dla dzieci – terapia przez baśń (M. Molicka) i poezję (A. Baluch).	1
ĆW15	Znaczenie literatury w wychowaniu dziecka.	1
	Suma godzin:	15

Metody i środki dydaktyczne	
M1	Dyskusja.
M2	Drama.
M3	Mapa myśli.
M4	Analiza tekstu z dyskusją.
M5	Burza mózgów.
SD1	Nagranie dźwiękowe.
SD2	Teksty drukowane, podręczniki.
SD3	Audycja.

Sposoby oceniania	
Ocenianie kształtujące	
F1	Obecność i aktywność na zajęciach.
F2	Systematyczna lektura literatury podmiotu i przedmiotu.
F3	Prowadzenie dzienniczka lektur.
Ocenianie podsumowujące	
P1	Ocena bieżąca z przygotowania do zajęć.
P2	Prezentacje tematyczne w obrębie bloku „Literatura dla dzieci w okresie wczesnej edukacji”.
P3	Scenariusz zajęć z wykorzystaniem biblioterapii.

Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	15
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie np. konsultacji – łączna liczba godzin w semestrze	2

Praca własna studenta: przygotowanie do zajęć, zapoznanie się z literaturą, wykonanie prac zaliczeniowych-łączna liczba w semestrze	13
Suma godzin:	30
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1

Literatura podstawowa i uzupełniająca	
Literatura podstawowa	
1.	A. Baluch, <i>Książka jest światem. O literaturze dla dzieci małych oraz dla dzieci starszych i nastolatków</i> , Kraków 2005.
2.	B. Bettelheim, <i>Cudowne i pożyteczne. O znaczeniach i wartościach baśni</i> , wstęp i przekł. D. Danek, t. 1–2, Warszawa 1985.
3.	J. Papuzińska, <i>Dziecko w świecie emocji literackich</i> , Warszawa 1996.
4.	R. Waksmund, <i>Literatura pokoju dzieciennego</i> , Warszawa 1986.
Literatura uzupełniająca	
5.	<i>Antologia poezji dziecięcej</i> , wybór i oprac. J. Cieślowski, Wrocław 1991.
6.	<i>Antologia Poezji Polskiej dla Dzieci MÓW DO MNIE WIERSZEM</i> , Warszawa 2009.
7.	<i>Kultura literacka w przedszkolu, Cz. 2. Antologia</i> , Warszawa 1988.
8.	<i>Literatura i podkultura dzieci i młodzieży. Antologia opracowań</i> , pod red. J. Cieślowskiego i R. Waksmanda, Wrocław 1983.
9.	<i>Poezja dla dzieci. Antologia form i tematów</i> , wybór R. Waksmund, Wrocław 1987.
10.	<i>Czy to bajka, czy nie bajka... Wiersze dziadków i wnuków</i> . Warszawa 2000

Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów specjalnościowych	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów nauczycielskich	Stopień w jakim efekty kształcenia są związane z przedmiotem	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody i środki dydaktyczne	Sposoby oceniania
EKW1	K_W09	++	S_W07	++	N_W04	++	C1, C2, C3	ĆW1, ĆW2, ĆW4, ĆW5, ĆW6, ĆW7, ĆW8, ĆW9, ĆW10	M1, M3 SD2	F1, F2 F3 P1 P2, P3
EKU1	K_U03	++	S_U02	++	N_U02	++	C1 C2 C3	ĆW3, ĆW7, ĆW11, ĆW12, ĆW14	M2, M4 SD1	F1, F2, P1 P2 P3
EKK1	K_K03	++	S_K01	++	N_K02	++	C1 C2 C3	ĆW13, ĆW15	M5 SD3	F1, F2 F3 P1, P2, P3

Formy oceny – szczegóły

Na ocenę 2 (ndst)	<ol style="list-style-type: none"> Nie zna wystarczającej liczby tekstów kanonu literatury adresowanej do młodych odbiorców (mniej niż 10). Nie potrafi określić wyznaczników gatunkowych. Zna mniej niż 3 pozycje z najnowszej literatury dla dzieci. Nie potrafi zastosować w scenariuszu, poprawnie wyjaśnić podstawowych pojęć z zakresu baśnioterapii czy poezjoterapii oraz kryteriów literatury dla młodego odbiorcy, zgodnie z wybranym poziomem adaptacji czytelniczej dziecka. Nie potrafi wykorzystać wiedzy do zaprezentowania prezentacji w obszarze „Literatura dla dzieci w okresie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej”.
-------------------	---

Na ocenę 3 (dst)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zna teksty kanonu literatury adresowanej do młodych odbiorców (10 tekstów). Zna wyznaczniki genologiczne. 2. Zna nie mniej niż 5 pozycji z najnowszej literatury dla dzieci. 3. Zazwyczaj poprawnie wyjaśnia elementarne pojęcia z zakresu baśnioterapii czy poezjoterapii oraz kryteria literatury dla młodego odbiorcy w prezentacji scenariusza zajęć, zgodnie z modelem postępowania biblioterapeutycznego. 4. Potrafi dokonać prezentacji w obszarze „Literatura dla dzieci w okresie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej”.
Na ocenę 3+ (dst+)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zna teksty kanonu literatury adresowanej do młodych odbiorców (15 tekstów). Zna wyznaczniki genologiczne. 2. Zna nie mniej niż 6 pozycji z najnowszej literatury dla dzieci. 3. Poprawnie wyjaśnia elementarne pojęcia z zakresu baśnioterapii czy poezjoterapii oraz kryteria literatury dla młodego odbiorcy w prezentacji scenariusza zajęć zgodnie z modelem postępowania biblioterapeutycznego. 4. Potrafi dokonać prezentacji w obszarze „Literatura dla dzieci w okresie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej” z wykorzystaniem elementów działań edukacyjnych.
Na ocenę 4 (db)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zna teksty kanonu literatury adresowanej do młodych odbiorców (20 tekstów). Zna wyznaczniki genologiczne (zgodnie z taksonomią Waksmunda i Baluch) oraz podstawy biblioterapii. 2. Zna nie mniej niż 7 pozycji z najnowszej literatury dla dzieci. 3. Poprawnie wyjaśnia pojęcia z zakresu baśnioterapii czy poezjoterapii oraz kryteria literatury dla młodego odbiorcy w prezentacji scenariusza zajęć zgodnie z modelem postępowania biblioterapeutycznego. 4. Potrafi dokonać prezentacji w obszarze „Literatura dla dzieci w okresie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej” z wykorzystaniem działań edukacyjnych.
Na ocenę 4+ (db+)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dobrze zna teksty kanonu literatury adresowanej do młodych odbiorców (25 tekstów). Zna i rozumie wyznaczniki genologiczne oraz podstawy biblioterapii. 2. Zna nie mniej niż 8 pozycji z najnowszej literatury dla dzieci. 3. Na forum grupy poprawnie wyjaśnia pojęcia z zakresu baśnioterapii czy poezjoterapii oraz kryteria literatury dla młodego odbiorcy w prezentacji scenariusza zajęć zgodnie z modelem postępowania biblioterapeutycznego. 4. Na forum grupy potrafi dokonać prezentacji w obszarze „Literatura dla dzieci w okresie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej” z wykorzystaniem działań edukacyjnych. 5. Wyróżnia się systematyczną aktywnością na zajęciach.
Na ocenę 5 (bdb)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bardzo dobrze zna teksty kanonu literatury adresowanej do młodych odbiorców (25 tekstów). Zna i rozumie wyznaczniki genologiczne oraz podstawy biblioterapii. 2. Zna nie mniej niż 10 pozycji z najnowszej literatury dla dzieci. 3. Na forum grupy poprawnie wyjaśnia pojęcia z zakresu baśnioterapii czy poezjoterapii oraz kryteria literatury dla młodego odbiorcy w prezentacji scenariusza zajęć zgodnie z modelem postępowania biblioterapeutycznego. 4. Na forum grupy potrafi dokonać prezentacji w obszarze „Literatura dla dzieci w okresie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej” z wykorzystaniem działań edukacyjnych. 5. Wyróżnia się systematycznym, sumiennym przygotowaniem do zajęć.

Prowadzący zajęcia:	mgr Magdalena Tchórz-Wójtowicz
Adres e-mail	magdatw@interia.pl
Jednostka organizacyjna:	Katedra Pedagogiki PWSZ w Chełmie